

SLOVENSKI NAROD.

iznaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gid. — Za oznanila se plačuje od štiri-
stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Pogozdovanje Krasa.

[Izv. dop.]

Nij važneje stvari v narodno-gospodarskem oziru in v vprašanji boljše materialne bodočnosti ali v vprašanji ob obrambi proti materialnemu propadu Slovencev na enem delu Notranjskega in Primorskega, nego je pogozdovanje Krasa. Zato naj ne zameri bralec od drugod po Sloveniji, da več o tem na prvem mestu v našem prvem narodnem glasilu govorimo na adresu vlade in dotičnikov domačinov.

Ko sem bil l. 1869 navzoči pri potnem govoru, katerega je govoril g. Dimec v Postojni gledé pogozdovanja Krasa, čul sem masikaterega reči: „dobro, a ne da se izvesti.“ Kasneje sem bil v tržaški okolici in drugod. Videl sem poleg Bazovice na naj hujšji burji in skalovitej zemlji rasti naj lepši 10—15 stare črne borovce in sem se prepričal, da pogozdovanje Krasa nij prazna beseda, katera se da le teoretično dokazovati, a praktično ne izvesti.

Možato se je dela poprijel bivši c. k. gozdarski nadzornik, temeljito prepričan, da se mora njegova in drugih ideja uresničiti, in l. 1870 ustanovil štiri drevesnice, soseskine gozde v varstvo dejal, in da so se njegovi ukazi in naredbe mogle bolj uresničevati, mu je sl. deželna vlada dovolila, da sme jednega oskrbnika v Postojni imeti in ga kasneje stalno umestiti. Zapustil pa je na veliko žalost vsem, kateri so ga poznali, službo nadzornikovo in se preselil v Gorico. Na mesto njega je bil imenovan g. Salzer za c. k. gozdnega nadzornika in le to, da ta energični in jako učeni a prijazni mož nadomestuje g. Dimeca smo izgubo Dimičevo

ložje prenašali. Z železno potrpežljivostjo po premaganem velikem trudu in po zaprekah je nadaljeval, kar je bil pričel g. Dimec in vspeh mu nij izostal. V teku štirih let smo iz štirih drevesnic, katere so zares prava krasota, milijone sadik, nekaj za denar, veliko večino pa brezplačno oddali posameznim občinam in posestnikom, kateri so jih na svoje goljave posadili.

Občina Rakitnik je nasadila 18 oralov velik prostor pustega Krasa pod nadzorstvom c. k. goz. nadzornika. Nasajen je bil ta prostor v dveh letih in zdaj vidimo kako borovci in hrasti lepo rastejo, v 5 letih postane na bivši pustini zopet gozd, kateri bode uže daleč klical: „kmetič pogledi, vse se stori, kdor ima dobro voljo in delavnost.“ In kmetič bode videl in sam — delal, k čemu ga zdaj prisiliti nij moči. Ravno tako je nasadil posestnik v Nemški vasi 7 oralov in za njegov trud je bil denarno odškodovan in zdaj ima lepo zasajeni gozd. Občine: Col, Podkraj in Senožeče so tudi nasadile znamenite prostore, tako, da lahko rečemo: „40 oralov pustega Krasa je v dveh letih pogozdenega.“ Se ve, da to nij še mnogo s primerom ogromnega Krasa. Pa če se pomisli s kolikimi težavami se je boriti, da se slovenskemu kmetu, kateri nema še pojma o tej stvari, dokaže, da je potrebno, koristno in zanj dobro, — naposled pa še „ko bom potipal, potem še le verjel“ — onda je veliko to, da smo tako pričeli.

Ko bode kmet videl, da trud nij bil zastonj, poprijel se bode sam in tistikrat bode pogozdovanje Krasa bolj napredovalo.

Tudi goli hrib, Savič nad Postojno se bode, ko bodo enkrat neke neprijetnosti odstranjene, pogozdil. To bode krasno za Po-

stojno, katero vsak dan več ptujcev obiskuje, ko bodo videli mestu zdanjih goljav, trga, lep gozd, po katerem se bodo mogle ob prilikah sprehajati krasotice vsega sveta. Trg pa bode dobil lepšo podobo in bode kolikor toliko sitne burje zavarovan.

Res je veliko neumnih nasprotnikov, kateri delo zavirajo. Ako bodo videli, da tudi brez njih se neprenehoma vrti kolo časa, bodo se udali, kar je srčno želeli.

Naj bolj pripomajajo k pogozdovanju oni posestniki, kateri imajo sami gozde in jih — varujejo. Kaj nam pomaga, ako mi sto oralov pogozdimo, če se pa na drugej strani 200 oralov odgozdi ali barbarsko poseka.

Naj torej taki posestniki varujejo gozde, ker oni sebi in drugim dvakrat škodujejo, kajti širijo Kras in zadene jih ostra pravica postave.

Gozd se mora uporabljati in v denar spravljati, ali po pameti, ne pa trinoško ga pokončavati; to zasluži velike graje in še tako ostra postava je premehka za lehkomisljence, ki uničujejo gozde.

Veliko ljubezen do svojega poklica mora vsak gozdar imeti. Kajti vsak drugi delavec ali rokodelc, ali naj bode kar hoče, dela za sebe, jedino gozdar dela za druge, za potomce. Morebiti kar denes pogozdi, bode kakor sivi starček sedel v drevesnej senci drevesa s svojo roko vsajenega in z rosnimi očmi bo v nemal mlajše, naj delajo od zore do mraka, da bodo tudi oni počivali v starosti pod enakim svojim drevesom.

Zatorej Kraševci in vsi drugi prijatelji zelenih gozdov, podučujte kmete in druge nevedne ljudi o velikanskem vprašanji pogozdovanja pustega Krasa. Ako se uresniči,

Listek.

Hči starega sodca.

(Izvirna povest, spisal Liberius.)

IV.

(Dalje.)

„Sam ljubi bog in sveti Jurij, moj patron, jo varuj,“ vzdihne Jurij. „Še vero in pamet ji bodo zmešali zdaj, in kako je bila pobožna in pametna prej. In to nij nihče kriv, kot tisti rudečehlačnik, tisti brezverec! Saj pravim, Jurij, ko bi ti še denes grenadirsko kučmo nosil, šel bi tja in mu povedal naravnost v zobe, da je on kriv vse te zmešnjave v sodnikovej hiši.“

Čez nekoliko se čuje trkanje na hišna vrata. Jurij misleč, da se vrača sodnik, hiti odpirat.

A kako zbledi, videč pred soboj zaradi teme na pol razločno moško podobo, ki ga vpraša po Valeriji.

„Kaj ji bočete? Gori je,“ pravi nekoliko pogumnejša Jurij, vrteč težek ključ mej svojimi prsti.

„Izročite jej to le pismo,“ pravi tuj glas. „Jako važno je za njo, in še nocoj ga mora čitati.“

„Pismo, pismo, to ne gre, jaz vas ne poznam, kdo ste, da pišete milostivi našej gospodnji, in kaj tacega uže zaradi vesti nečem in ne smem prenašati.“

V tem trenutku smukne nekaj srebra v Jurijevo pest.

„Tako, tako,“ pravi sluga. „Bode uže kako, vsaj vidim, da ste pošten in imeniten gospod,“ šepne sebični famulus in dirja, kar ga morejo dohajati starikove pete, po stopnicah v sladkih mislih, da je zaslužil zopet z lahko pest belega, lepega, leskečega srebra.

„Gorje, kaj je to?“ pravi Valerija, prebravši podano jej pismo.

„Pojdi Jurij, pojdi, ne potrebujem te zdaj, — pridi pozneje!“

Ko izgine sluga za vrati, omahne strahoma Valerija na stol in bere drugič, bere v tretjič, kakor bi ne mogla verjeti ali razumeti nepričakovanega pisanja.

„Pričakuje me, govoriti mora z menoj, imenitne reči se vrše. — O denašnji večer, nerazumljivo mi je, kaj mora biti. In ta pisava — ali je njegova? Ne vem, dvomim. Poročati sem mu hotela ravno jaz o mojem dohodu, kakor mi je naznanjeno. Odpovedati se vsemu.“ Beseda jej umre na ustnicah. — „A vsaj ne more biti drugače, zakaj je zatajil svoj rod, svoj dom, vse, morda tudi svojo nekdanko Valerijo!“

Izgovorivši ognje plašček, zakrije obraz v naličje in hiti, prepričavši se, če ima ključ, o katerem ne vé živa duša, tiho po stopnicah.

Ključ se zavrti v vratih, katere se lahko oddrsnejo, in Valerija se ozre po ulici.

kar se lahko, bode v 50 letih goli pusti naš Kras zopet bogat gozd. Potem bode polje zopet rodilo, vrnilo se bode blagostanje in mir zopet nazaj in Kraševcu ne bode treba na izselitev iz tistega kraja misliti, kjer je njemu in očetom starim tekla zibelka in kjer ga je prvo mati učila ljubiti svoj dom.

Vlada pak je dolžna z večjo skrbljivostjo brigati se za obširni Kras; če neče iz ljubezni do Slovencev, ki prebivajo na njem in kateri jej v obče niso na srci vzrasli, pa vsaj naj iz sebičnosti, iz zdravega državnega egoizma skrbi za povzdigo davkovske moči obširnega zemljišča.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. julija.

"Wiener Zeitung" je prinesla postavbo o podpori iz državne blagajnice za uredbo reke Zilje na Koroškem. — Sicer iz Dunaja, kakor uže dalje časa, tudi zdaj nij nobene kolikaj važne novice zaznamovati. Politika počiva ali se pa kaj kuha od znotraj, tega ne vidimo.

Na Češkem so bili Mladočehi napravili tabor v Blovcich. A prišli so stari zraven in sklepov nij bilo nobenih, ker je bilo jednako pohvale in graje glede vprašanja ali pasivna ali aktivna politika. — Delavsko društvo češko "Oul", ki je nekdanje tako cvelo, — razpalo je in v nedeljo sklenilo likvidacijo. Dolgo pasivne politike brez škod Čehi ne morejo prenesti.

Iz Pešte se poroča, da bode Perczel od ministerstva odstopil in ga bode zopet Pauler nadomestil. Perczel bode potem predsednik državnega zbora.

Vnanje države.

O hercegovskem uporu prinaša "Obzor" dopis iz okolice metkovičke, na hercegovske meje. Dopis je dolg a nejasen. Vendar posnemljemo sledeče iz njega: "Da se je Turčin naoštril i da srdito gleda na kršćanina, kao prase na sjekiru, to je istina, ali ga se toliko i neplaše, jerbo su ogrizli kukavni svašta, a drugo tieši ih carev put po Dalmaciji. Tom prigodom upoznao je car, zaštitnik kršćana, njihovo jadno stanje, pa negube uhvanja, da ih neće pogledati svojim milostivim okom. S toga se naročito toliko i neprepadaju što se Turčin dere da od muke pukne. K tomu, da vam jednu pripovjedim." — Dalje pak o Turkih:

Turci vele: "ako panemo pod česara (avstrijskega), opet je lakše, ama eto žalosti, ako panemo pod Crnogorca! Stat im u kraj

nemožeš, sad ovako, sad onako". Jedni vele: "bolji će nam biti česar, nego naš (turški) car"; drugi opet: "bolje da svt izginemo, nego da pod djaura panemo". Kad se sastanu s katolicima, pitaju ih: "oli čete s nami, oli s hristijani (s Srbi)? Tako kad se sastanu s hristijani: "oli ste s nami, ali s Latini". To je s početka revolucije bilo i moglo se je s njimi progovoriti, ali sad ni pošto. Sad su na katolike srditiji, nego na hristijane, jer se od katolika nisu nadali revoluciji."

Srbsko ministerstvo proglašja okrožnico na predstojnike, v katerej pravi, da je njegov program konservativni, in v katerem pogublja vse preobratne namere radikalcev itd.

Francoska komisija, ki se posvečuje o odloženji narodne skupščine, bode predložila jej, naj se odloži od 4. avgusta do 16. novembra.

Iz Španije je do Pariza prišel glas, da je karlistični vodja Dorregaray ranjen in da je nekdo celó don Karlosa napal, ki pa nij ranjen.

Angleži zahtevajo od Kitajcev zadostnja zavoljo umora Margary-a in so sklenili poslanstvo v Peking poslati.

Iz Novega jorka v Ameriki se poroča, da bode letos žetev za osem procentov boljša, nego lani. Tudi lepo žito je, posebno v južnih državah.

Dopisi.

Iz slovenskega Štajerja

[Izvirni dopis.] (Zopet o slovenskih narodnih učiteljicah — audiatum et altera pars.) Minoli mesec se je bil v "Slov. Narodu" spravljal nek "negalantnež" na naše učiteljice ter je jako črno ilustriral. Po mojih mislih je bila ta karakteristika malo preveč brezobzirna.

Pri odgoji more ženskemu spolu le ženska vcepiti pravi ženski karakter, možkemu spolu pak le možki. To nam dokazuje v pedagogični historiji se nahajajoča ekstrema: "Rousseau in Pestalozzi". Rousseau (1712—1778) bi nikdar ne bil postal tako eminenten zastopnik realizma in slobodnostnih idej, ako ne bi bil imel skozi in skozi tako moške odgoje. Ker mu je bila mati uže na porodu umrla, tedaj mu nij bilo dano, da bi bil mogel v mladosti svojej na materinih kolenih nježnih sanj sanjati o tej ali drugi stvari, nego učil se je pod samim možkim uplivom s svojim duhom le to gledati, kar po naravnih zakonih in v istini

eksistirati more. In ker mu je tudi otec kot begun (perfuga) v 8 letu izginol, radi tega se mu je pa simpatija do družbenega življenja, do ljudij še menje gojila. Ker je tako temeljito mislil, zbirali so se okolo njega prvi učenjaci in prijatelji radikalnosti v Parizu. Jasno je, da ga je moral zavidati njegov največji sovražnik Voltaire, h kateremu grobu so ga Francozi navzlic za demonstracijo pokopali. Njemu, kakor sploh mladeniško mislečemu francoskemu narodu se imamo zahvaljevati, da smo barem uže toliko iz srednjeveških nehumanih klešč. Večna njemu pamet!

Evo nježno čutečega Pestalozzija (1746 do 1827). Ta otec nove moderne pedagogike*) izgubi jedva 6leten dečko svojega očeta ter ga odgojuje le njegova preljubeznjiva mati. In sama ženska odgoja bila je povod, da je predobri Pestalozzi le po ženskem receptu mislil.

Niti Rousseau niti Pestalozzi nijsta bila za navadno družbinsko življenje, baš zaradi preenostrane odgoje. Pa tudi Rousseauove "Umetelnosti in znanosti pačé dobro moralnost", kakor tudi Pestalozzijeva "Knjiga matera" sti v praksi le malo komu prebavljivi.

Ako je uže zgolj možka odgoja brez očetovske ljubezni, pri dečku Rousseau toliko delovala na bodoči značaj, toliko menj more še učitelj nadomestovati pravo učiteljico pri devojkah! Torej proč z krivo mislijo: da ženska ne more biti prava učiteljica! "Jednako z enakim" naj velja dakle i v pedagogiki, ter naj uči Slovenec Slovenca, Slovenka Slovenko, in to s humanega i nacionalnega stališča.

Da pa naše učiteljice akopram so "narodne" ipak skoro skozi in skozi, žalibože niso narodne, temu je uzrok nedostatek njih znanstvene omike, njih nenarodna učilišča. Kako li more biti kdo ponosen na svojo narodnostno poštenost, ako ne pozna uzornih značajev domoljubnih, n. pr. iz grške in rimske zgodovine? Kako si li more upati na dan z opozicijo proti tajilecu našega ogromnega slovanskega naroda, ako bodoče

*) Z germanizacijo sedanjih ljubljanskih nemškutarskih in graških "afterpedagogov" bi se on izvestno i denes nikakor ne slagal.

Pisatelj.

"Valerija!" čuje se šepeč glas iz obličja.

"Tukaj sem Karel, ne čakaj dolgo, najina ljubezen je izdana, vse vničeno," jekne Valerija.

V tem trenutku se približa skrbno v plašč zavita možka podoba — zgrabi s krepkima rokama deklico okrog pasu in odnese v stransko ulico, kjer stoji kočija, v katero jo položi in izdirja v najhujšem diru v temoto.

"Karel, kaj je to?" vsklikne preplašena Valerija, a zavest jo zapusti, prepričavši se v tem trenutku, da to nij Karel, da je izdana, strašno izdana.

Ko se zopet predrami Valerija iz omedlevice, je vihar pomirjen. Bledi mesec posveti za nekaj trenutkov na zemljo in izdana deklica zapazi, da se pelje v tujem vozu, poleg tujega človeka po samotnem, neznanim kraju. "Gorje mi, kaj je to, kje sem in kdo je moj spremljevalec?" kliče Valerija s prosečim, obupnim glasom v kotu slonečemu, globoko v plašč zavitemu tovarišu.

"Molčite," pravi resni možki glas. "Tu nij kraj pomenka in pritožbe. Preden vzhaja jutranje solnce iz za gora, jasno vam je vse, in le na vaših mislih je ležeče, ali vam je denašnja pot v srečo ali gorje."

"Govorite jasno, jaz vas ne umem, imejte usmiljenje z ubogo žensko, ki vam nij storila nikedar kaj žalega!" prosi dalje Valerija in vije v strahu in trepetu bele reke.

Resen zapovedljiv pogled ptujca jej naznani, naj molči in se vda v neznano stransko osodo.

Onemogla omahne zopet Valerija na blazine in čuti komaj, da dirja dalje, dalje v temnej noči, kam, sama ne vé?

Zvezde jamejo ugaševati, na nebu in vshodu naznanja rudeč svit, da se bliža željeno jutro, ko krene kočija z navadne ceste po stranskem potu proti bližnji goščavi. Kmali jo zakrije temen gozd. Pogled na desno in levo ovirajo stoletni hrasti, samotne zelene smreke. Zopet se jame daniti.

Črez nekaj trenutkov se prikaže kakor iz tal starodavno temno zidovje necega gradu in viseči most pri vshodu zaškriplje in prepelje kočijo na grajsko dvorišče. Zdajci še le zapazi Valerija, da je njen spremljevalec maskiran, kakor tudi njen voznik. Še večji strah jo prešine.

"Naša pot je končana," pravi spremljevalec, pomaga Valeriji precej uljudno iz kočije, ter se izgubi mej zidovjem.

Zdajci se približa star grajski služabnik, sive glave, zaspanega obraza, ter mrmraje nekaj sam s soboj, kakor bi ne bil vesel sam s soboj, pravi deklici, naj mu sledi.

A videč bledoto in strah mlade gospice, povzame precej prijazno: "Nič se ne bojte, nič vam ne bode sile tu, in varni ste, kakor v orlovem gnjezdu. Nihče vas ne najde in preganja in naš gospod nij ravno slab človek, če se mu ve prikupiti človek in pridobrikati."

"Govorite jasno, dragi starec, jaz vas

učiteljice njen učitelj ali ne zna, ali pa zlobno neče objektivno učiti geografije, statistike, narodoznanstva: kod in koliko Slovana je pod solncem itd. S kratka, ako človeku manjka intelektualne in realne potrebne omike, ne more biti družega, nego kar v prozi zovemo „ptič miš“.

Ako se pa odstrane omenjeni nedostatki in napake ženskih učilišč, da bodo učiteljice mogle objektivneje in temeljiteje misliti, izvestno in gotovo nam ne bode manjkalo značajnih narodnih koleginj učiteljic, ki se ne bodo nikakor dale osramotiti od rodoljubnih žen, katere kot narodne, rodoljubne uzore nahajamo po grški in rimske zgodovini, osobito od Špartank in Kornelije vzlasti, ker smo že v 19. stoletji.

Da bi pa lažje prišli do tega, da bi bile naše učiteljice „naše gore list“, nasvetoval bi jaz ta le recept v to svrhu: Narodovi prvaki in vodje, prijatelji šole in napredka naj bi skrbeli, ali s kakovšnimi stipendijami ali kako drugo žrtvo, da bi se učiteljice rekrutirale izme — slovenskega kmetijskega stanu, naravnost iz našega naroda, ne pa od A do Ž izme bledih mestnih zidov, ki so že mnogo let v hrastovej senci.

Pa ne samo za učiteljice, nego i za — učitelje bi jako trebalo popraviti recept izobraževanja. Da se dan danes še v protinarodnem duhu izobrazuje „narodno“ učiteljstvo, to se mi tako vidi, kakor da bi črevljar navzlic nabil šilje na znotrajnost v podplate, in bi jih ne hotel zanetati.

Kar se pa tiče „emancipacije“, katero že uživajo učiteljice z nami po zelenem Štajerju, sem popolnem zadovoljen in želim, da bi tudi po družih deželah bili zastopniki tako humani, samo da bi se tudi pripravnice toliko časa in toliko potroškov žrtvale za svoje študije kakor i pripravniki.

P. B.

Domače stvari.

— (Umrli je) pretečeno sredo po polu dne g. Jakob Šott, učitelj na prvomestnej šoli v Ljubljani. Pokojnik je bil rojen v Vincenci na Laškem 1820. l., ter jer služil kot učitelj od 1847. l., to je celih 28 let. Ako i komu, bila je njemu osoda ves čas njegovega življenja jako nemila. Posebno

ne umem, in povejte mi, kje sem in kaj hočem tu?“ prosi s strahom Amalija in vpre v služabnika svoje lepe, mokre oči.

„Ne smem, ne smem, zdaj nij čas, vse veste sami, kajti dozdeva se mi, da ste izpeljana golobica, lepa, krotka, kdo vé, če vam ne bodem klical enkrat še: milostiva gospica grajska.“

Zaničljiv pogled Valerijin mu je v plačilo tem besedam.

Ker se še vedno obotavlja deklica, prime jo starec za roko in skoraj siloma odpelje po dolgem mostovžu v prvo nadstropje, jej odpre neko sobano, odkaže njeno stanovanje, ter izgine zopet, zaklenivši duri za soboj.

Slabost, strah, vtis prečute noči, dolge vožnje, premaga zdajci Valerijo. Omahnivši na divan, se ji kmali skleneti oči in čudne sanje jo prinesó nazaj tja v ozidje daljue, bele Ljubljane.

(Dalje prih.)

zadnja leta je moral mož mnogé neugodnosti prenašati, in baš to ga je povse polomilo. A pri vsem tem je ostal do zadnjega vzdihla naroden, in ko so drugi mestni njegovi tovariši tako zvali „nemški Lehrerverein“ osnovali, ostal je on vedno pri „slovenskem učiteljskem društvu“, ter je večkrat dejal: „Siromak sem, da mi ga nij enacega pod nebom, a vendar ostanem značaje in zvest svojemu narodu do smrti.“ To je tudi storil vrli Jakob Šott, in spodobi se, da bi ga vsak, kdor se narodnega čuti in se svojemu delu odtegniti more, denes ob 3. uri po polu dne spremil na pokopališče. Bodi mu zemljica lahka!

— (Učiteljsko društvo za slovenski Štajer.) Vsled sklepa odbora se je 17. maja t. l. vabijo se p. n. učiteljska društva po slovenskem Štajerji, zlasti pa č. gg. udje našega društva, da nasvetujejo vprašanja za občni zbor, ki bode 5. oktobra v Celji. Vprašanje za dnevni red bode izme nasvetovanih predskupščina odločila. Tudi se prosijo tisti gg. učitelji pevci, ki se bodo občnega zbora udeleževali in pri petji sodelovati izvolili, da to naznanijo g. Škofleku, nadučitelju na Vranskem, s tem dostavkom, kateri glas pojó; to poslednje velja sicer le onim, kateri se poprej vaditi hočejo, da se jim pošljejo.

— (Iz Gradca) se „Učitelju“ poroča: Izme novo izšolajočih se učiteljskih pripravnikov v Gradci imenovani so, kakor mi je dosedaj znano, sledeči: Ivan Adamič, podučitelj v Jarenini; Tone Brezovnik, zač. učitelj v Framu; Maks Kos, zač. učitelj v Selnici; Dragotin Fluhar, zač. učitelj v Št. Juriju v Slov. Goricah; Ivan Večaj, zač. učitelj k sv. Antonu pri Selnici; France Vrečko, podučitelj v Petrovi pri Celji in France Žolgar, podučitelj pri sv. Juriju pod Rifaikom. Kakor upamo vsi Slovenci.

— (Premembe v učiteljskem stanu po Slovenskem.) Na Štajerskem: G. Voglar, def. podučitelj v Brežicah; g. Domicijan Serajnik, (iz Koroškega), učitelj v Jurklostru; G. A. Divjak, pisar v Celji, zač. poduč., pri Novi cerkvi; gospa Frančiška Žolnir, učiteljica ročnih del v Vojniku.

— Na Kranjskem: G. France Kalan, zač. učit. v Čemšeniku, pride na Prečino pri Novem mestu. G. Jakob Petrič, bivši učitelj v Stijaku, je postal začasni učitelj v Grabovem, g. Josip Benedek, nadučitelj, in g. Ivan Juvanec, učitelj v Planini, sta trdno postavljena. G. J. Golmajer, podučitelj v Žabnici na Koroškem, je za učitelja na Fužinah (Weissenfels) za trdno postavljen.

— (Prvi občni zbor „Slavčev.“) Podpisani odbor uljudno vabi 29. t. m. vse ude pevskega društva „Slavec“ v občni zbor, ki se začne točno ob 11. uri pred polu dne v dvorani goriške čitalnice. Dnevni red je: 1. Poročilo osnovalnega odbora. 2. Predlogi osnovalnega odbora glede nakupa društva najpotrebniših rečij. 3. Kje in kedaj naj se napravi prva koncertna beseda? 4. Razgovorjanje o darilih (§. 18. dr. pr.), 5. Volitev odbora (§. 11. dr. pr.) 6. Posamezni nasveti. Osnovni odbor.*)

— (V Celji) sodijo sedaj porotniki. 12. t. m. so obsodili Janeza Vrečka iz Poljane

*) Na povabilih poverjenikom doposlanih naj se pomota, ki se je vrnila glede doneska ustanovnikov, rači tako popraviti: ustanovniki plačajo najmanj 10 g'd. enkrat za vselej, ne pa 10. g'd. na leto.

pri Laškem trgu zaradi tatvine, in dobil je tri leta. 13. t. m. je bil Blaž Rale iz Laporij pri Slovenj-Bistrici obsojen zaradi poboja in bo 4 leta sedel v ječi.

— (Iz Leskovca) se nam piše 18. jul.: Večer po polu dne mej 3 in 4 uro se prikažejo sivi oblaki; obnebe je bilo popolnem otemnelo, strašni vihar se vzdigne, potem ploha in toča. Vihar je bil strašen, lilo je kakor iz škafa, toča je uničila v tej okolici mnogo pridelkov kakor tudi sadje in vinograde. Komaj 1/2 ure je trajala ta viharost in bilo je pod Leskovcem po polji vse v enej vodi. Voda je njive kakor senokoše močno poškodovala, dasiravno tudi toča nij zamudila svojega dela; polje kakor senožete so polne kamenja, peska in blata, tako, da bode zopet letos za živinsko hrano težavno, ker otava je vsled tega v nekaterih krajih popolnem uničena. Toča tudi na steklarje nij pozabila, ker je nekatero šipo zdrobila. Sicer nij, nič novega to za letos, ker se čuje veliko takih elementarnih dogodb, ampak za ta kraj je to zanimivo, ker kakor se čuje od mnogo starih ljudij, takšnega viharja posebnopovodnij, nij še bilo.

— (Strelne vaje) s kanoni bodo v ljubljanskej okolici avgusta meseca pri črnovškem mostu ob Savi do Gámljinov, zato vlada prepoveduje ljudem, na te prostore hoditi in jim zabičuje, naj se varujejo nezastreljenih patron, ki bi jih našli.

Razne vesti.

* (Slavni bučelar), župnik dr. Dzierzon, znan po svojih novih panjih, v pruskej Šleziji, je popustil svojo farno, zaradi česar mu je vratislavski nadškof Fürster dajal po 200 tolarjev iz penzijskega fonda. Ker se je pak l. 1873 izrekel proti papeževe nezmotnosti, ga je škof „preklel“ in odtegnil mu plačo. Ker je Dzierzon imel pismeno pogodbo, potrjeno od škofa, je slednega tožil, ter dobil pravdo.

* (Strela) je 12. jul. ubila hrvatskega kmeta Ivana Mandiča iz Jovarnika, ko se je z dvema konjema domov peljal v viharji. On in oba konja so bili na mestu mrtvi.

* (Kralj — novinar.) Vladar v Birmi v Aziji, gospod „zlate noge“, namestava v svojem kraljestvu uvedi kulturni zavod časnikarstva in je poklical necega časopisnega Angleža, kateremu je rekel, naj mu piše birmanske novine. Na mesec dobi 1000 „rupij“, ako pa bi pisal proti kralju, dobi 500 udarcev po podplatih. Angležu je bila plača všeč, a zbal se je udarcev, in še zdaj nij v Birmi novin.

* (Petelinov orden.) Sultan Abdul Aziz je velik prijatelj petelinovih bojov. V dokaz svoje naklonjenosti je podelil najmilejšemu petelinu veliki križ osmanskega ordna, vsled česar je na ravnej stopinji z marsikakim diplomatom ali ministrom.

Poslano.

Zadnji dopis iz Cerknice v „Slovencu“ št. 83 me sili k zadnjemu gotovo g. urednik k poslednjemu odgovoru, katerega storim samo prijateljem na ljubo.

Opombica: „se vidi, da mu je jako hudo, in da bi se uže rad udal, ko bi ne bilo to zoper njegovo „liberalno“ čast. Zato pa skuša sedaj pred svetom se oprati tem, da hoče vse g. dekanu na rame zvaliti, češ, da mu le-ta nij prav stavil vprašanja zaradi papeževe nezmotnosti“ — je tukaj splošno veselost vzbudila, in jaz se vé da k temu družega pač ne morem storiti, kot le gledati in se smijati nad res nekako čudnej in prevelikej priprostosti resnično še mladega, nekušenega duhovnega dopisovalca, a hkrati

ga moram pa tudi pomilovati, da ne more popolno razumeti mojega morebiti zanj previsokega „poslanega“, kajti sicer bi ga on tako smešno ne razkladal. Res je, da pameti mu ne morem kupiti in mati narava ga je pri deljenji pameti malo manj, kot pozabila, zato ga le pomilujem, nikakor pa ne obsojam. Pa naj bo, vzemimo, da razlaganje dopisovalčeve je bilo pravo in jaz bi bil res izprevidel svojo zmoto in trkal na prsi: „mea culpa“; ali vprašam pa le: Ali tako želi naš nebeški zveličar, da se „zgrevani“ grešniki na pravi pot pripeljejo, kakor misli naš duhovni dopisovalec? Kje se vidi tukaj tisti od njega vedno priporočani mir, sprava? Kje je nauk, da je v nebesih večje veselje nad enim spokorjencem, kakor za stran 99 pravičnih, ki ne potrebujejo pokore? (Luk. XV. 7.)

Nij mar surovo obnašanje duhovnega dopisovalca, ki si pa še ne upa svojega imena podpisati, eklatantno proti spravi-vim principijem našega zveličarja? Nij mar smrtni greh, za katerega se bode divji pop moral odgovoriti? Naj se le spomni dopisovalec besedij: „Hinavec! izderi si prej bruno iz lastnega očesa, potem še le misli na pezdil v očesu svojega bližnjega!“ (Matevž VII. 5.)

Rad se pobaham s svojo učenostjo, pravi on, kar je ravno tako smešno kakor naivno. Uzrok takemu govorjenju se tudi kaj lahko najde. Kaj pa! mladič nij bil še dosti po svetu, ničesar nij še videl in z omikanimi ljudmi sploh je malo prišel v dotiko, zato pa tudi kar strmi, ako kdo v pogovoru več v, nego ubogi kaplanček sedaj in sploh kedaj.

Prašanja pa, ki je napravilo tak rav-movž, nečem tukaj več ponavljati in ga sploh prepuščam, gotovo potolažen, omikan-cem v razsodbo; neumni pa naj sodijo, ka-kor jim drago, kolikor grje in buje, toliko častneje za me.

Edino hvalevredno v njegovem dopisu je, kar mu tudi čast dela, če bi le ne bil ironično mislil, da je prišel do spoznanja, da v stranki njegovej nij „zdrave pameti“. Če to resnično razvidi, je tedaj še upanje, da bode kedaj imel morebiti častneje nazore in bode vedel človeške okoliščine drugače spoštovati, ravno tako bode morebiti življe-nje tukaj na svetu drugače cenil, kakor do sedaj, ki se ga pa tudi nikjer drugje nij učil izpoznavati, kakor le na linah leme-naških in v krčmi, in da bode iz fanatičnega, surovega teologa kedaj apostel miru in sprave, kakor želi tudi naš odrešenik. Amen.

V Cerknici, 20. julija 1875.

Adolf Obreza.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalesscière du Barry v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato kilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolj, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-

stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih na-gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženji v skalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenji v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prs-nih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenji v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za straš-nimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry po-polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišči v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bliževalo, kar vsa zdravila nijšo bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšani in hipohondriji.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšani.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrb-nika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., i funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr., — 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-najbi, Wallfischgasse št. 3, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v In-sbrucku Diechtl & Frank, v Celoveci P. Birn-bacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-novicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Da-vidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanz-meyr, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Uradno naznanilo.

23. julija 1875.

Javne dražbe: Matija Rudmanovo iz Ro-zalnice, 1180 gld., 25. julija (II. Metlika). — J. Jakličovo iz Vidma, 4450 gld., — Tone Grmovo iz Rumpolja, 845 gld., 26. julija (II. Lašiče). — Andrej Stražišarjevo iz Čadeža, 4055 gld., 26. julija (II. Vrhnika). — Peter Kazunovo iz Kazun, 390 gld., 26. julija (II. Črnomelj). — Fr. Hafnerjevo iz Dorfarja, 6623 gld., 26. julija, (I. Loka). — Mat. Krašovcevo iz Bušine vasi, 711 gld., 26. julija (III. Metlika). — Jurij Markovcevo iz Kamnika, 1836 gld., 24. julija (II. Kranj).

Iz predavanja gosp. dra. Jüngra o koristi brezovega balzama v ohranjenju in pospeševanju kožne lepote.

Dr. Jünger je v svojem predavanji o ohranjenji in lepotičenji kože omenil sledeče: „Lepa koža je ozna-čenje notranjega človeka, fizičnega; ako se k njej še pridruži čvrsta barvitost ali kolorit, povekšava, posebno pri ženi, lesk krasote. Brezovi balzam, kot sem se o tem v poslednjem dobi čestokrat prepričal, je nam od prirode same podarjeno sredstvo in korist njegov nam pojasnujejo aromatične in eterične zakladne tvarine. Ker čisto rastlinska tvarina, baš tako lahka kakor glicerini, v glavne kožne potnice leze, ter tako kožno sestavo k večjé delavnosti izpodbada, dalje aromatični del vpljiva i na kožo, da slednja more življenje sprejemati iz zraka, vsled česar hitro nastane barvitost, ter se pod kožnim površjem nahajajoča nečistota uničuje in odstranjuje. Iz mej vseh meni znanih in tako zvanih lepotičnih sredstev zasluži brezovi balzam prednost, ter izrekam mnenje moje vsled mnogih izkustev in ob enem pozivim k mnogobrojnim poskusom, da bi se vsakdo o resničnosti mojih besedij prepričal.“ Cena a lončka 1 gold. 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Skladišče ima v Gradcu: gosp. H. Kiehlhauser, Sporgasse št. 3.

Lasina in usk „Narodne tiskarne“.

Zapisana firma: „Vaso Petričič“, prodajal-nica norimberškega blaga.

Dunajska Borna 22. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	85 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	50
1860 drž. posojilo	112	25
Akcije narodne banke	938	—
Kreditne akcije	217	—
London	111	65
Napol.	8	89
C. k. cekini	5	25
Srebro	101	50

St. 7861.

Oznanilo.

Za šolsko leto 1875/76 je na kmetijski je-šoli v Grottenhofu na Štajerskem razpi-sanih več ustanov po 120 gold. in 100 gold.

Prosilci morajo biti najmanj 16 let stari, ki so obiskovali ljudsko šolo in so rodom Štajerci. Prošnje naj se pošljejo do 15. septembra t. l. ravnateljstvu te šole.

Natančneje v štev. 156 tega lista.

Gradec, dne 3. julija 1875.

(240—3) Štajerski deželni odbor.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specijalitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega čuha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdel-kom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabo-dišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z čisto kemčnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človestvu, pri vsih notranjih in vnanjih prisadhi, zoper večino boleznij, po-sebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborno sred-stvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepotičjem in lepotičnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 stekle-nica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegeta-biličnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se na-haja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olaj-šajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju. (132—65)

Tužba.

21. julija:

Evropa: Zvenke iz Štajerja.

Pri Sionu: Gereke iz Maribora. Rudenberg iz Dunaja. — Hoffman iz Brna. — Pfeferer iz Kočevja. — Kon-šović iz Krakova.

Pri Hallči: Fleischman iz Gradca.

— Tolheimer iz Dunaja. — Rädling iz Gradca. — Keil iz Dunaja. — Fuchs iz Gorenjskega. — Lesner iz Dunaja. — Karis iz Trsta. — Brumati iz Dunaja.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.